SWEDISH MUSICAL LEVANDE MUSIKARV HERITAGE

TURE RANGSTRÖM

1884–1947

Sex visor

för röst och piano

Sechs Lieder

for voice and piano

Emenderad utgåva/Emended edition

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten treasures of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Edvard Klingspor
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2367-2372/Edition nos 2367-2372
2025
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-794-0

Levande musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Riksantikvarieämbetet och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Till Knut Hammarén

FÅGELFRI

FOGELFREI

(Hjalmar Procopé)

TURE RANGSTRÖM.

Allegretto sarcastico.

SÅNG. PIANO.

f

Min fa-der ha-de in-gen fru och in-gen man min mo-der. Jag
Die lie-ben El-tern hätt' ich gern von An-ge-sicht ge-se-hen, doch

con Ped.

5

växte upp bland poj-kar sju, men in-gen var min bro-der. Mitt liv är trask från
führ-te mich ein güt'-ger Stern ent-fernt von ih-ren We-hen. Mein Le-ben rauscht von

p cresc.

10

ort till ort på stän-digt slit-na klac-kar, mitt hem är u-tan-
Ort nach Ort auf nim-mer gan-zen Soh-len. Mein Heim ist au-Ber-

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska Akademien, Stockholm 2025. Public domain. www.levandemusikarv.se
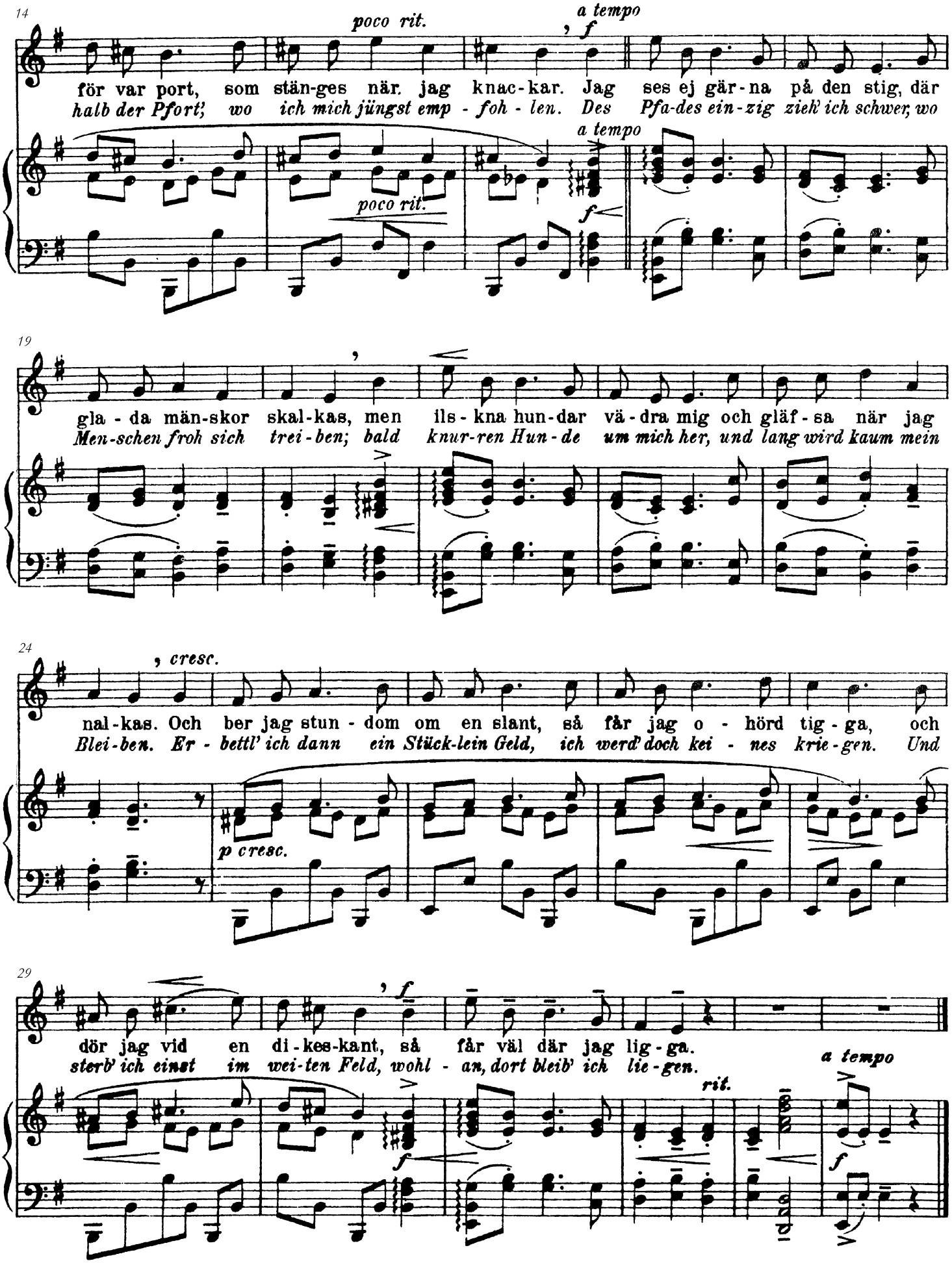
14
poco rit.
a tempo
f
för var port, som stän-ges när jag knac-kar. Jag ses ej gär-na på den stig, där
halb der Pfort', wo ich mich jüngst emp - foh - len. Des Pfa-des ein-zig zieh' ich schwer, wo
poco rit.
a tempo
f
19
gla - da män-skor skal-kas, men ils - kna hun-dar vä-dra mig och gläf - sa när jag
Men-schen froh sich trei-ben; bald knur-ren Hun-de um mich her, und lang wird kaum mein
24
cresc.
nal-kas. Och ber jag stun - dom om en slant, så får jag o - hörd tig - ga, och
Blei-ben. Er - bettl' ich dann ein Stück-lein Geld, ich werd' doch kei - nes krie-gen. Und
p cresc.
29
f
dör jag vid en di-kes-kant, så får väl där jag lig-ga.
sterb' ich einst im wei-ten Feld, wohl - an, dort bleib' ich lie-gen.
rit.
a tempo
f

Till Kurt Atterberg

BARNVISA

KINDERLIED

(Bo Bergman)

TURE RANGSTRÖM.
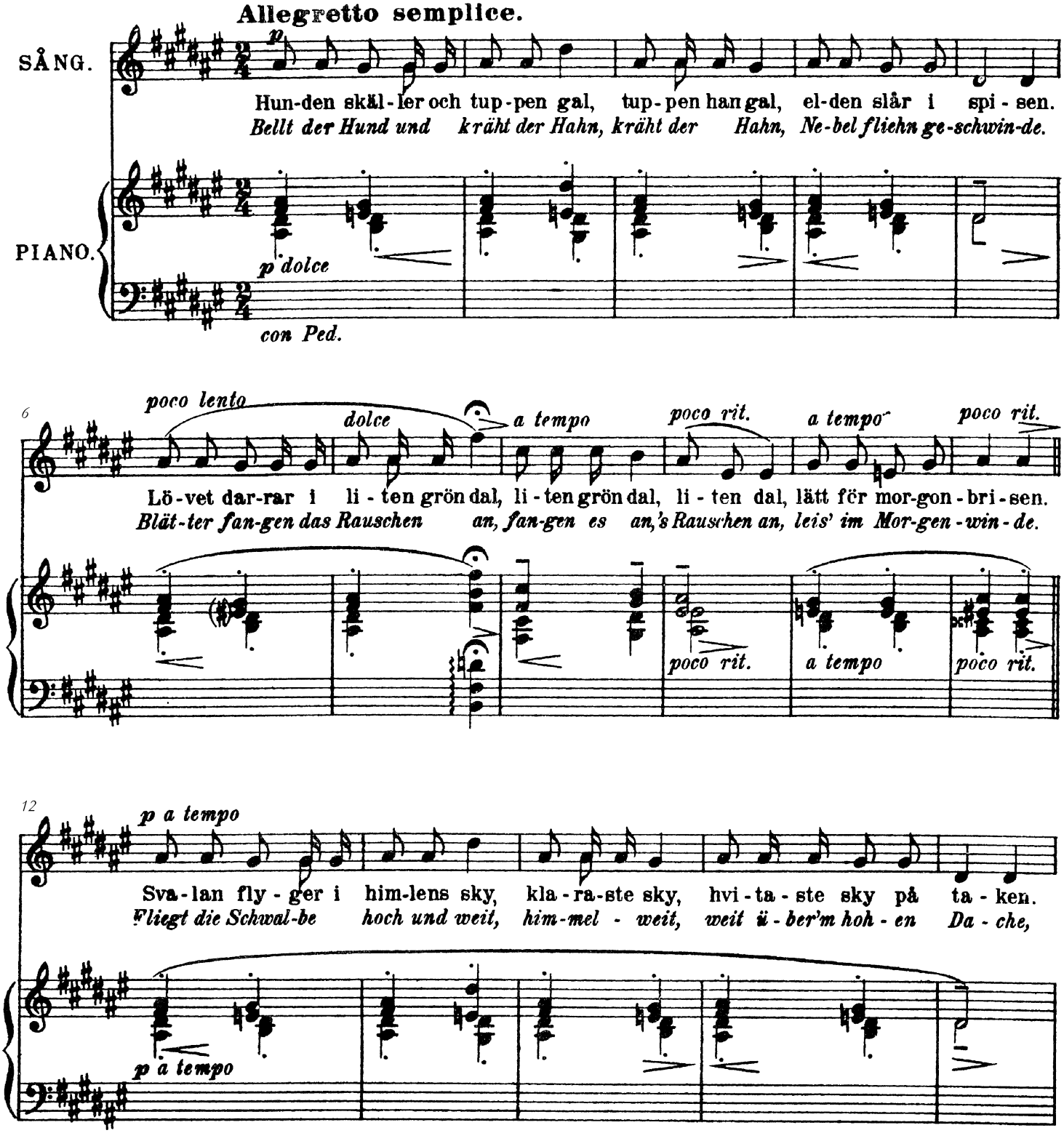
Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska Akademien, Stockholm 2025. Public domain. www.levandemusikarv.se
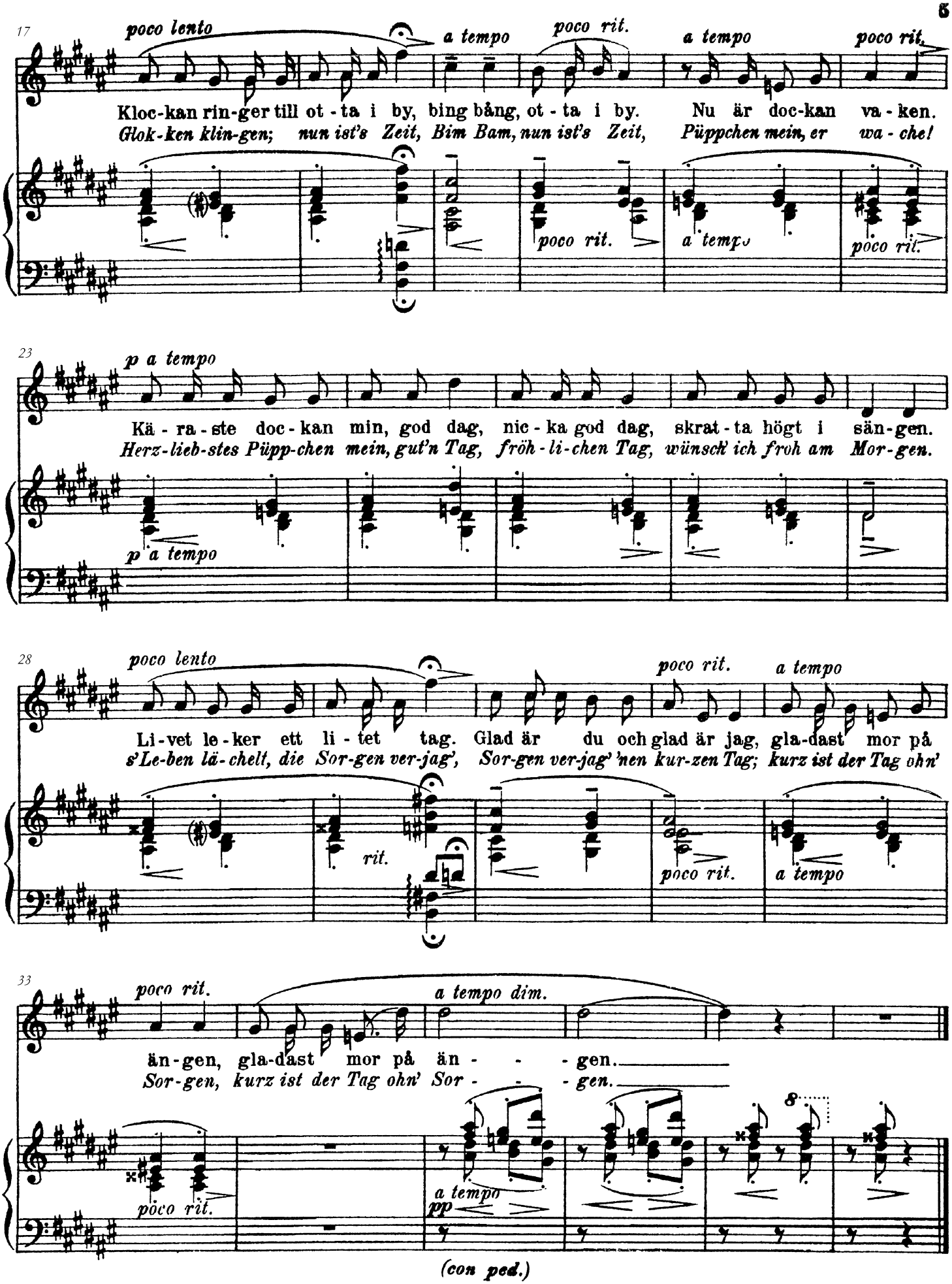
17
poco lento
a tempo
poco rit.
a tempo
poco rit.
Kloc-kan rin-ger till ot-ta i by, bing bång, ot-ta i by. Nu är doc-kan va-ken.
Glok-ken klin-gen; nun ist's Zeit, Bim Bam, nun ist's Zeit, Püppchen mein, er wa-che!
poco rit.
a tempo
poco rit.
23
p a tempo
Kä-ra-ste doc-kan min, god dag, nic-ka god dag, skrat-ta högt i sän-gen.
Herz-lieb-stes Püpp-chen mein, gut'n Tag, fröh-li-chen Tag, wünsch ich froh am Mor-gen.
p a tempo
28
poco lento
poco rit.
a tempo
Li-vet le-ker ett li-tet tag. Glad är du och glad är jag, gla-dast mor på
s'Le-ben lä-chelt, die Sor-gen ver-jag', Sor-gen ver-jag' 'nen kur-zen Tag; kurz ist der Tag ohn'
rit.
poco rit.
a tempo
33
poco rit.
a tempo dim.
än-gen, gla-dast mor på än- - -gen.
Sor-gen, kurz ist der Tag ohn' Sor- - -gen.
poco rit.
a tempo
pp
(con ped.)

Till Oskar Lindberg

EN GAMMAL DANSRYTM

ALTES TANZLIED

(Bo Bergman)

TURE RANGSTRÖM.
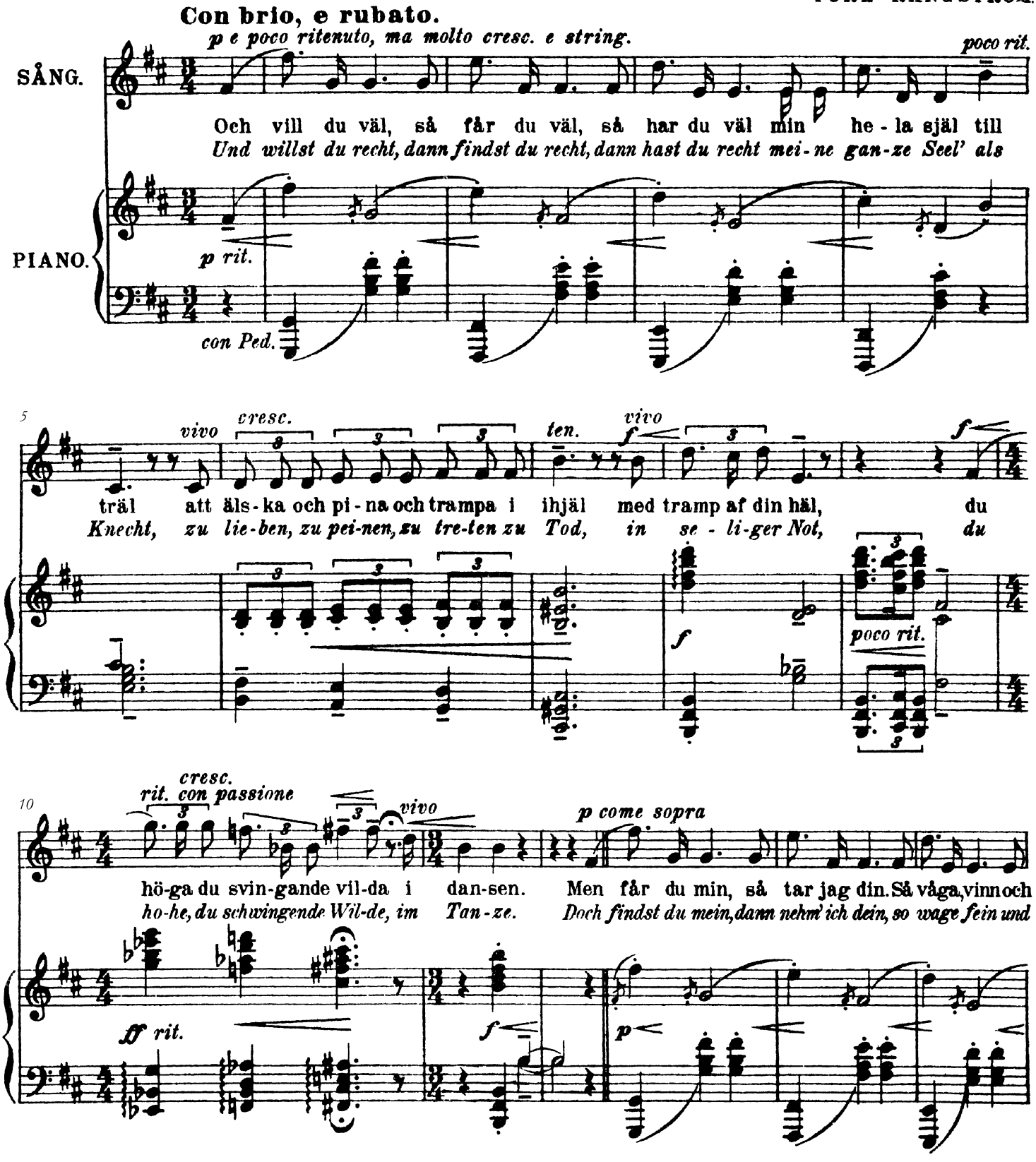
Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska Akademien, Stockholm 2025. Public domain. www.levandemusikarv.se
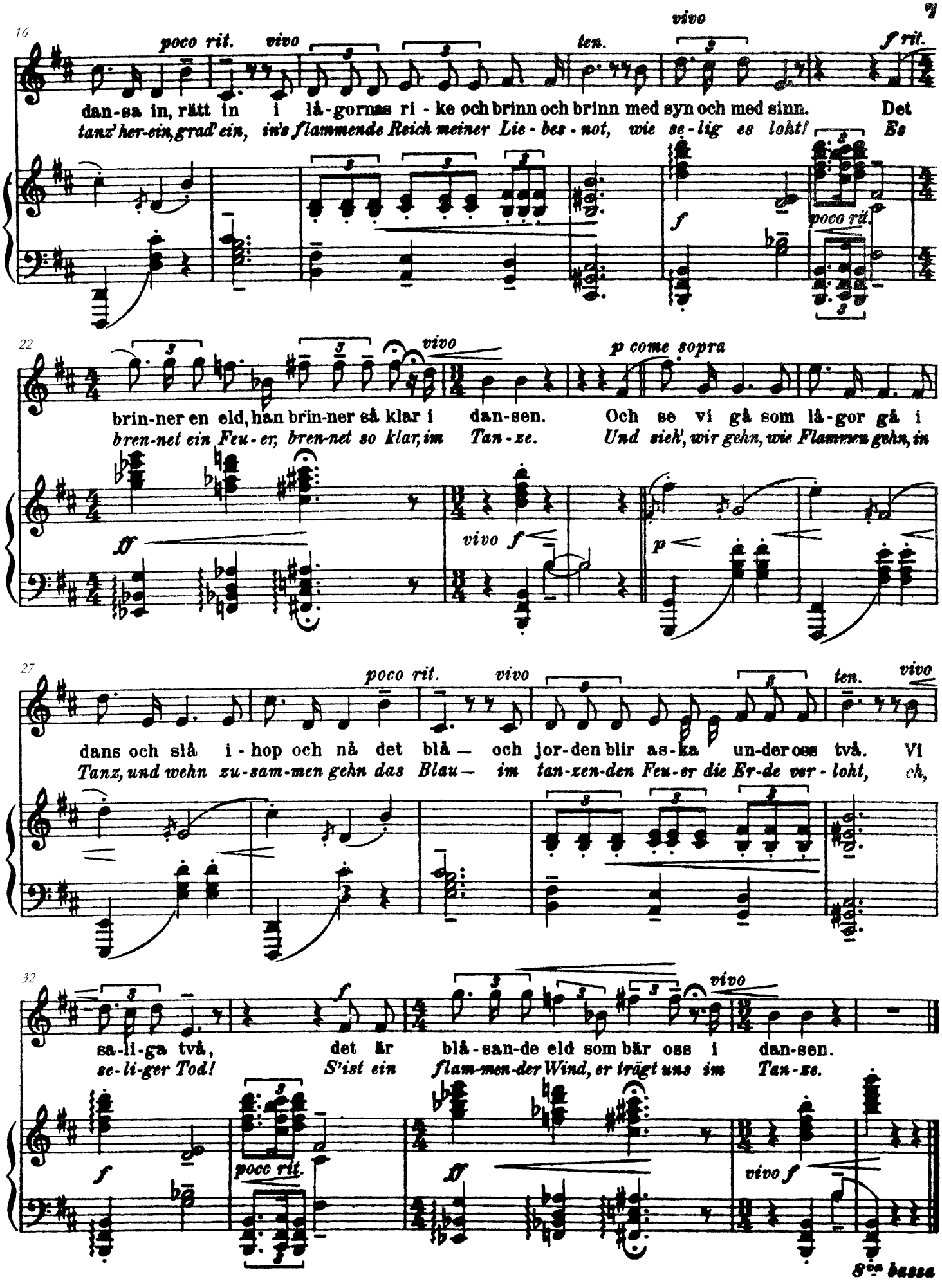
16
poco rit.
vivo
ten.
vivo
f rit.
dan-sa in, rätt in i lå-gornas ri-ke och brinn och brinn med syn och med sinn. Det
tanz' her-ein, grad' ein, in's flammende Reich meiner Lie-bes-not, wie se-lig es loht! Es
poco rit.
22
vivo
p come sopra
brin-ner en eld, han brin-ner så klar i dan-sen. Och se vi gå som lå-gor gå i
bren-net ein Feu-er, bren-net so klar, im Tan-ze. Und sieh', wir gehn, wie Flammen gehn, in
ff
vivo f
p
27
poco rit.
vivo
ten.
vivo
dans och slå i-hop och nå det blå— och jor-den blir as-ka un-der oss två. Vi
Tanz, und wehn zu-sam-men gehn das Blau— im tan-zen-den Feu-er die Er-de ver-loht, ich,
32
vivo
sa-li-ga två, det är blå-san-de eld som bär oss i dan-sen.
se-li-ger Tod! S'ist ein flam-men-der Wind, er trägt uns im Tan-ze.
f
poco rit.
ff
vivo f
8va bassa

Till Gustaf Nordqvist

N A T T

N A C H T

(Ernst Norlind)

TURE RANGSTRÖM.
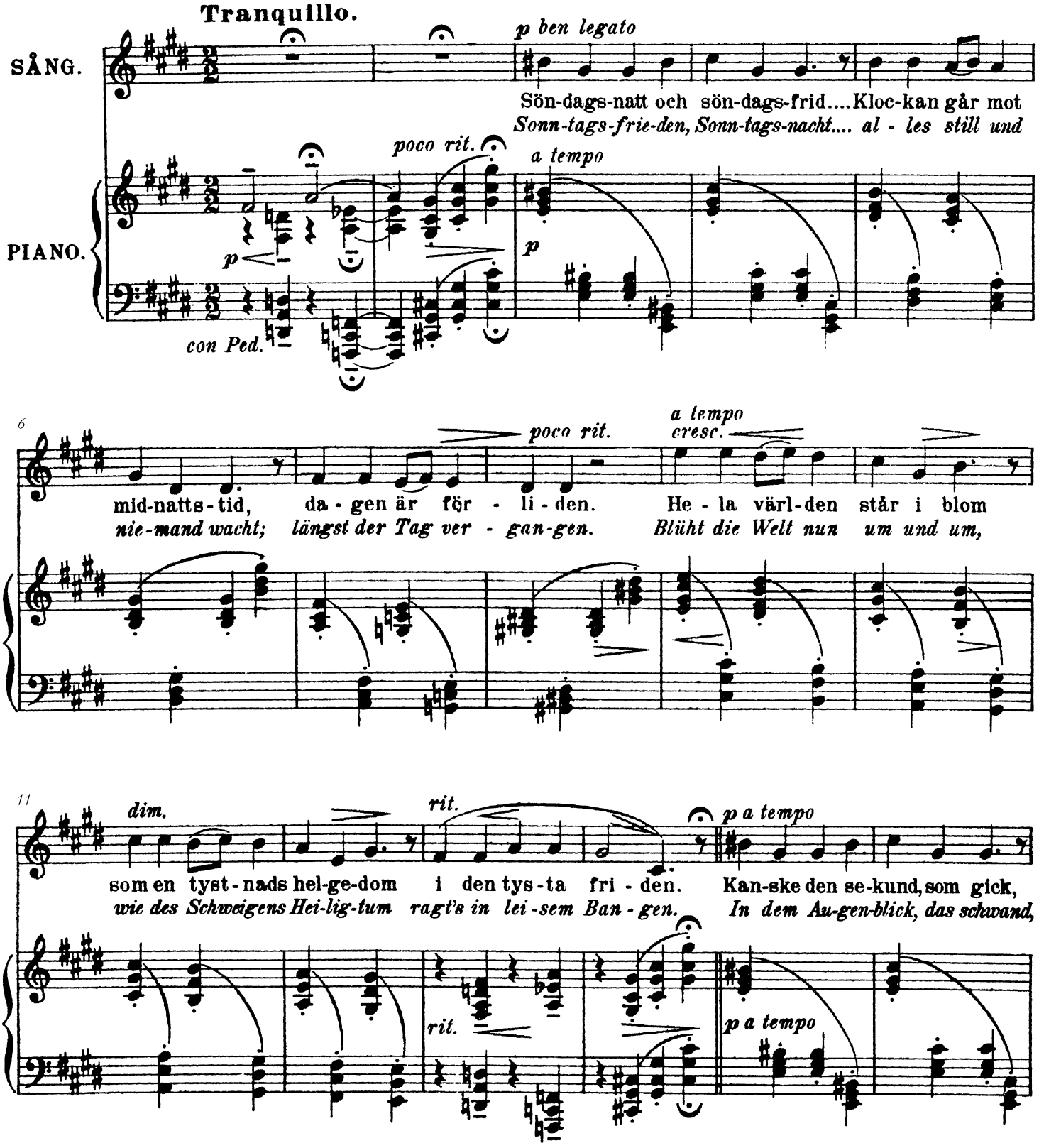
Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska Akademien, Stockholm 2025. Public domain. www.levandemusikarv.se
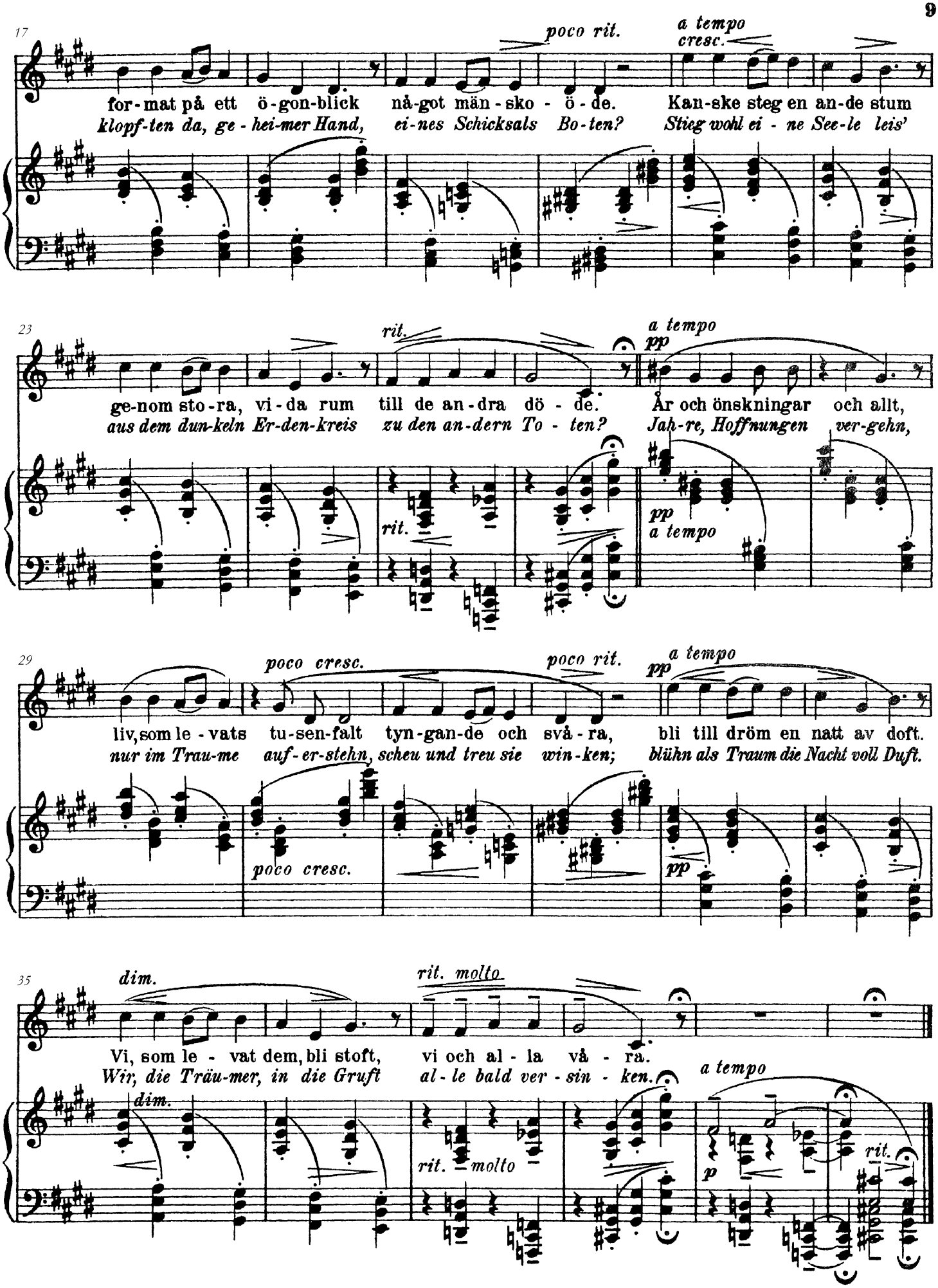
17
poco rit.
a tempo
cresc.
for-mat på ett ö-gon-blick nå-got män-sko-ö-de. Kan-ske steg en an-de stum
klopf-ten da, ge-hei-mer Hand, ei-nes Schicksals Bo-ten? Stieg wohl ei-ne See-le leis'
23
rit.
a tempo
pp
ge-nom sto-ra, vi-da rum till de an-dra dö-de. År och önskningar och allt,
aus dem dun-keln Er-den-kreis zu den an-dern To-ten? Jah-re, Hoffnungen ver-gehn,
rit.
pp
a tempo
29
poco cresc.
poco rit.
a tempo
pp
liv, som le-vats tu-sen-falt tyn-gan-de och svå-ra, bli till dröm en natt av doft.
nur im Trau-me auf-er-stehn, scheu und treu sie win-ken; blühn als Traum die Nacht voll Duft.
poco cresc.
pp
35
dim.
rit. molto
Vi, som le-vat dem, bli stoft, vi och al-la vå-ra.
Wir, die Träu-mer, in die Gruft al-le bald ver-sin-ken.
a tempo
dim.
rit. molto
p
rit.

GAMMAL BONDE

ALTER BAUER

(Gustav Ullman)

TURE RANGSTRÖM.

Andantino, poco pesante.
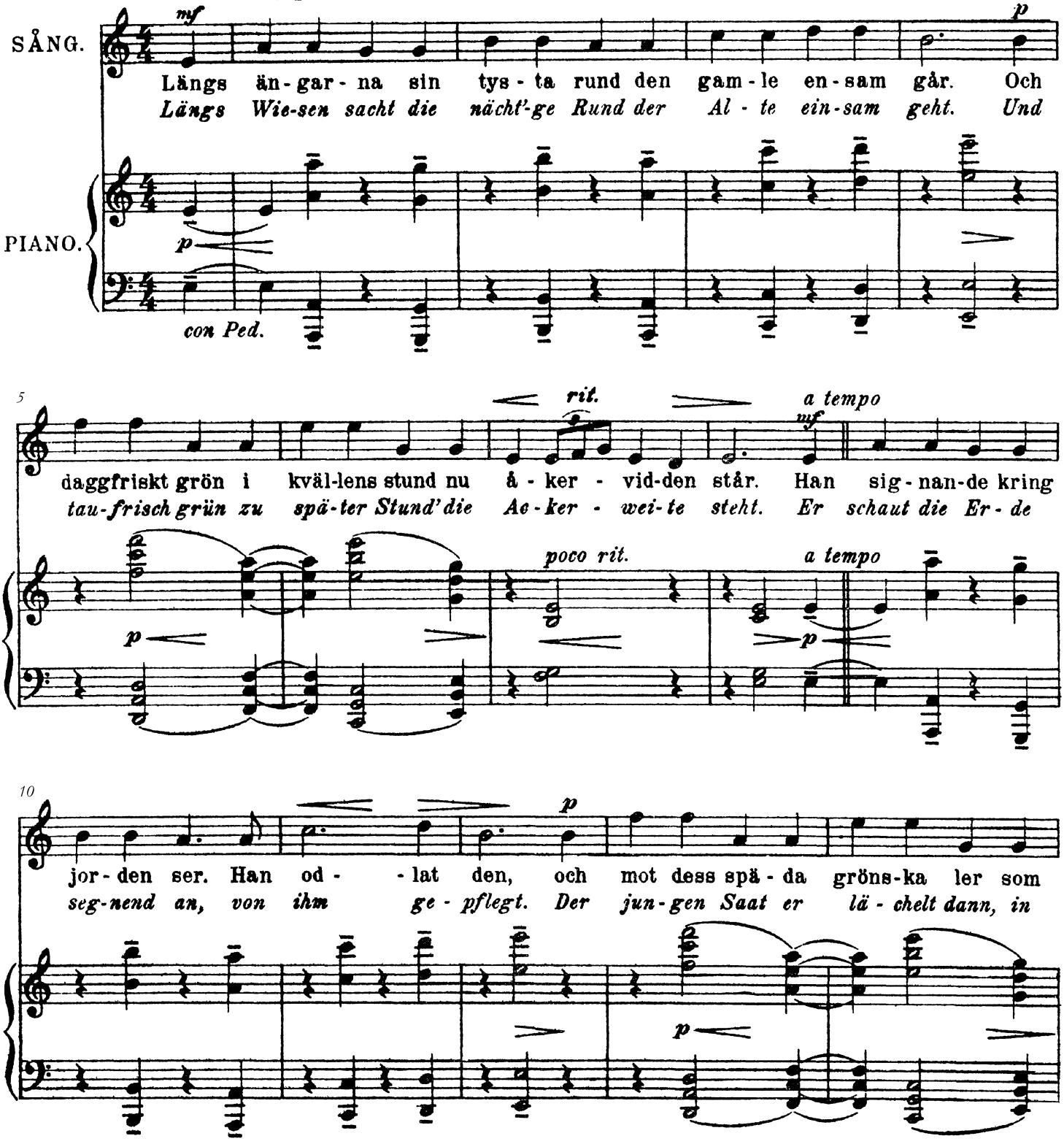
Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska Akademien, Stockholm 2025. Public domain. www.levandemusikarv.se
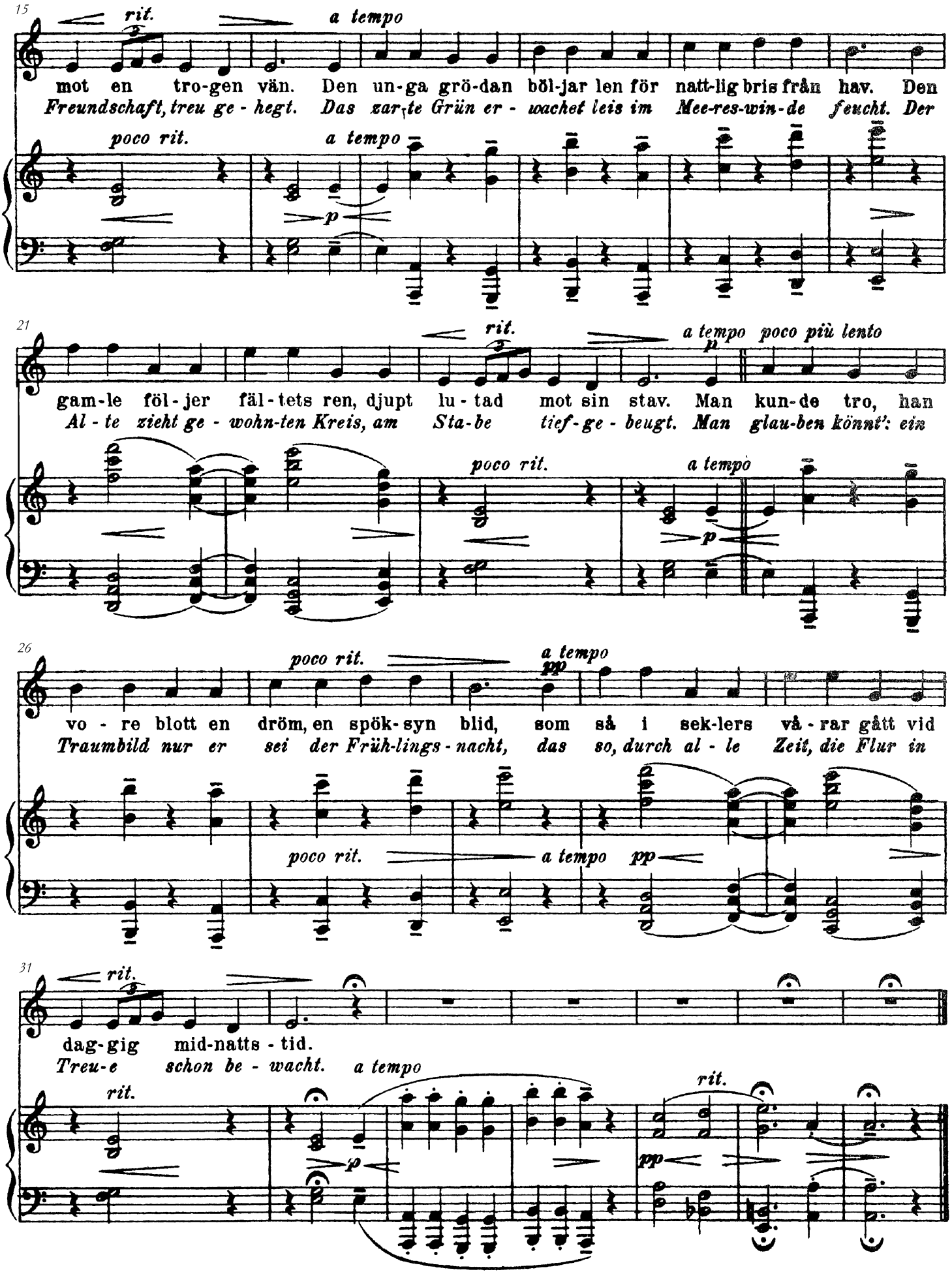
15
rit.
a tempo
mot en tro-gen vän. Den un-ga grö-dan böl-jar len för natt-lig bris från hav. Den
Freundschaft, treu ge - hegt. Das zar - te Grün er - wachet leis im Mee-res-win-de feucht. Der
poco rit.
a tempo
p
21
rit.
a tempo poco più lento
p
gam-le föl-jer fäl-tets ren, djupt lu-tad mot sin stav. Man kun-de tro, han
Al - te zieht ge - wohn-ten Kreis, am Sta-be tief-ge - beugt. Man glau-ben könnt': ein
poco rit.
a tempo
p
26
poco rit.
a tempo
pp
vo - re blott en dröm, en spök-syn blid, som så i sek-lers vå - rar gått vid
Traumbild nur er sei der Früh-lings - nacht, das so, durch al - le Zeit, die Flur in
poco rit.
a tempo
pp
31
rit.
dag-gig mid-natts - tid.
Treu-e schon be - wacht.
a tempo
rit.
p
rit.
pp

Till Natanael Berg

ARBETARE

ARBEITER

(Bo Bergman)

TURE RANGSTRÖM.
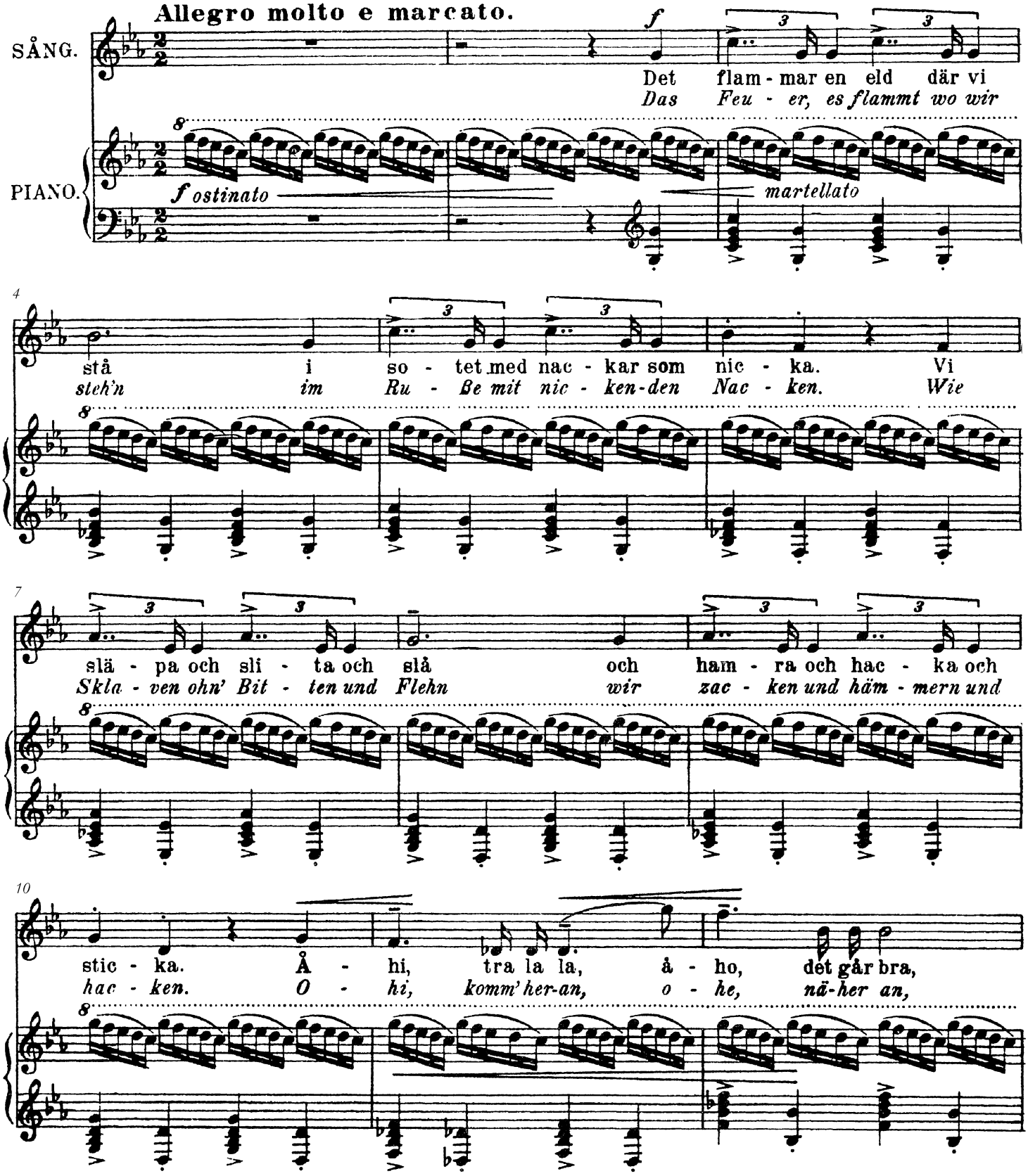
Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska Akademien, Stockholm 2025. Public domain. www.levandemusikarv.se

13

ff ten.

å - hej, håll i och dra, det är
o - ho, so wird's ge - tan, bis der

16

långt till mat och dric - ka.
Tod uns einst wird pac - ken.

p cresc.

19

f

Och bäl - gar-na blå - sa i kapp, och
Es bla - sen die Bälg' um die Wett', es

f

22

ug - nar-na ste - ka och skål - la. Vi svet - tas vid kran och
glü - hen die O - fen und damp - fen. Wir schwit - zen bei Krahn und
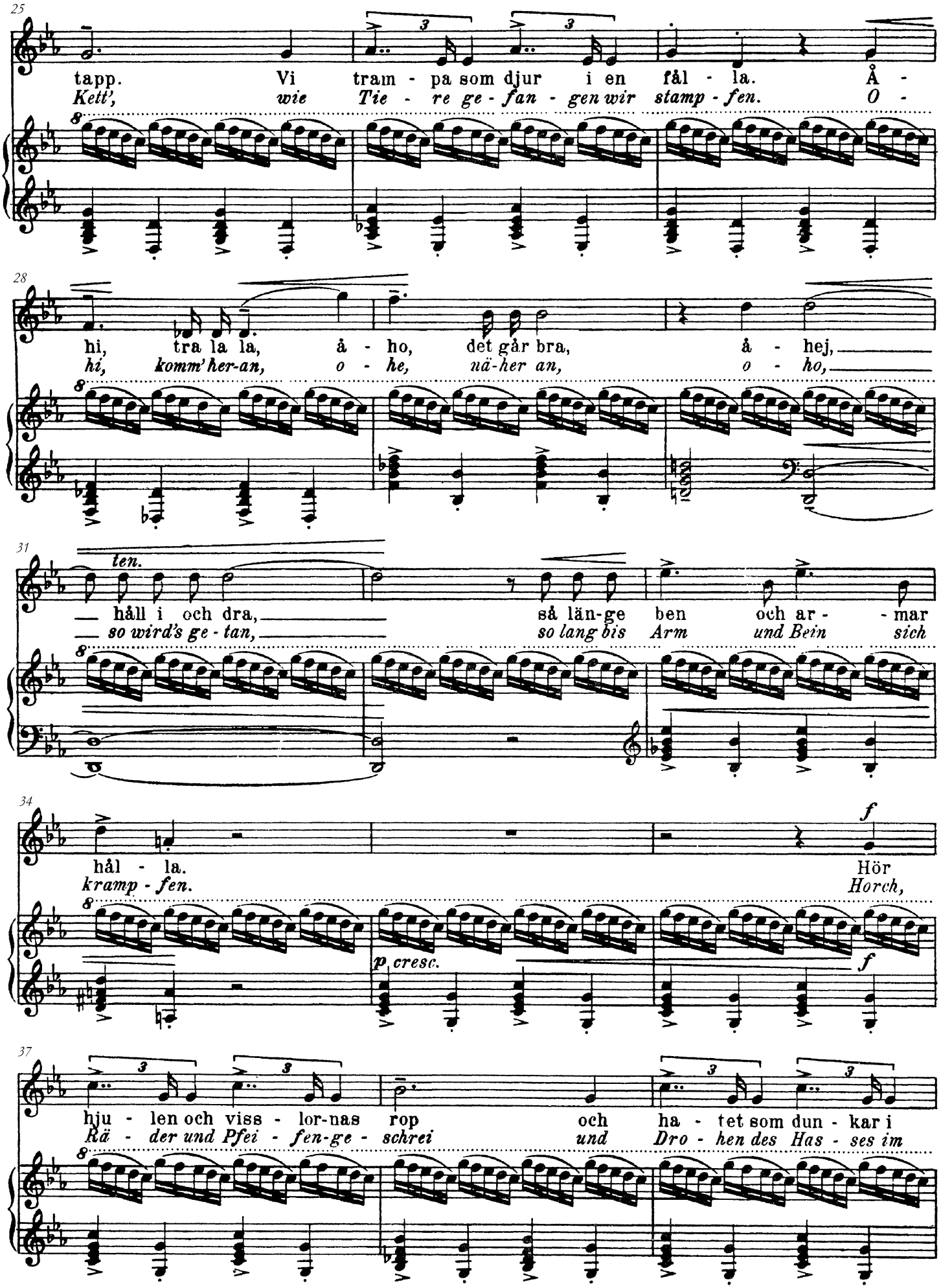
25
tapp. Vi tram - pa som djur i en fål - la. Å -
Kett', wie Tie - re ge - fan - gen wir stamp - fen. O -
28
hi, tra la la, å - ho, det går bra, å - hej,
hi, komm' her-an, o - he, nä-her an, o - ho,
31
ten.
håll i och dra, så läng-e ben och ar - mar
so wird's ge - tan, so lang bis Arm und Bein sich
34
hål - la.
kramp - fen.
f
Hör
Horch,
p cresc.
f
37
hju - len och viss - lor-nas rop och ha - tet som dun - kar i
Rä - der und Pfei - fen-ge - schrei und Dro - hen des Has - ses im
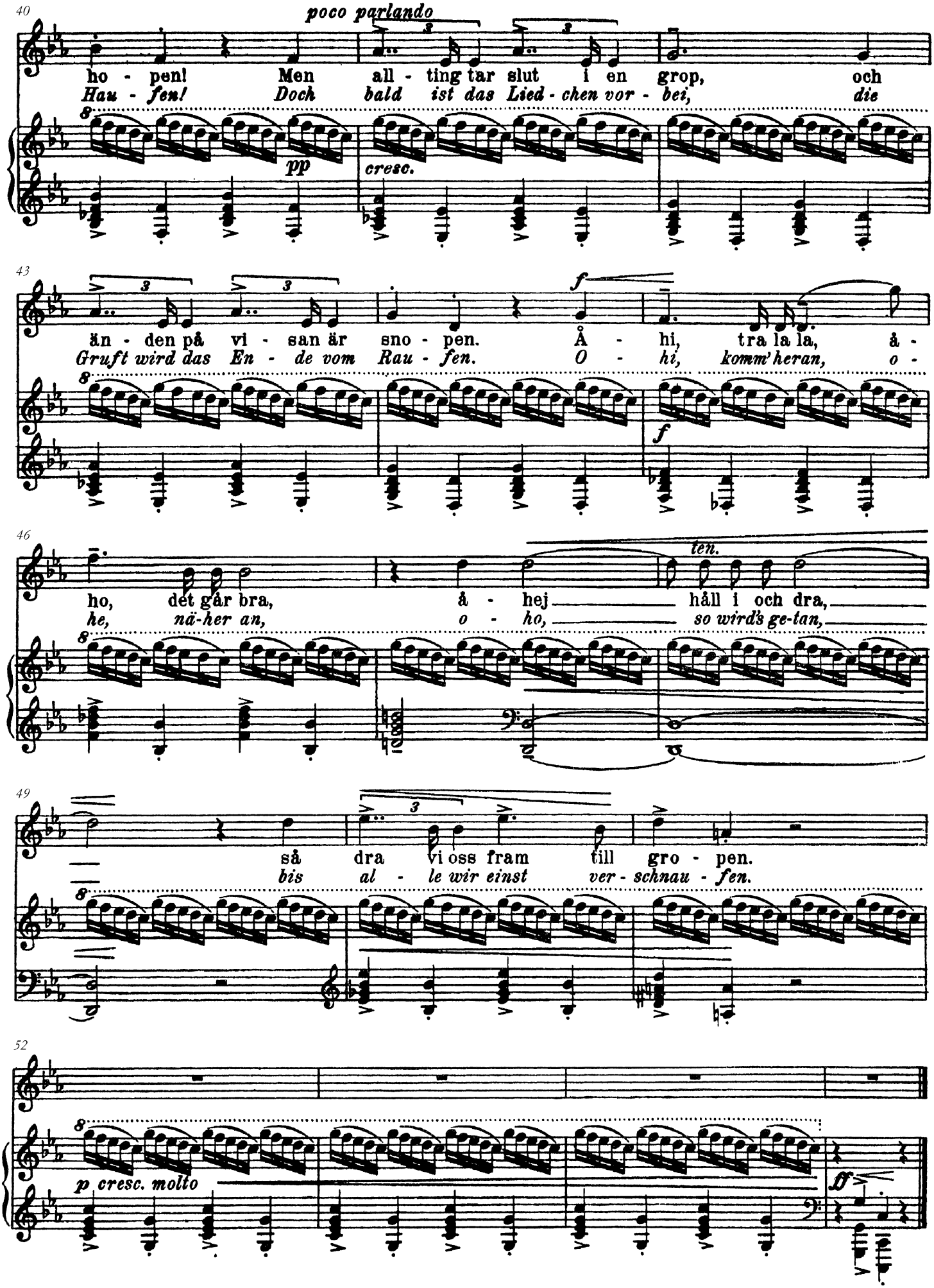
40
poco parlando
ho - pen! Men all - ting tar slut i en grop, och
Hau - fen! Doch bald ist das Lied - chen vor - bei, die
pp
cresc.
43
än - den på vi - san är sno - pen. Å - hi, tra la la, å -
Gruft wird das En - de vom Rau - fen. O - hi, komm' heran, o -
f
f
46
ho, det går bra, å - hej håll i och dra,
he, nä-her an, o - ho, so wird's ge-tan,
ten.
49
så dra vi oss fram till gro - pen.
bis al - le wir einst ver - schnau - fen.
52
p cresc. molto
ff

Ture Rangström

Genom några av sina nära 250 romanser har Ture Rangström (1884–1947) funnits kvar på konsertscenerna även om de musikaliska modena skiftat. Sånger som ”Vingar i natten” och ”Pan”, båda till texter av Bo Bergman, återkommer ständigt liksom Fröding-tonsättningarna ”Ur Kung Eriks visor”, som ofta görs i den orkestrerade versionen. Men Rangström är också ett av de centrala namnen inom symfonin och operan under det svenska 1900-talets första hälft.

Eftersom han saknade formella studier sökte Rangström aldrig in vid konservatoriet, men han tog privatlektioner i kontrapunkt av Johan Lindegren och under en studieresa utomlands 1905–07 kontaktade han Hans Pfitzner. För sångerna var denna utlandsvistelse av största vikt eftersom han tog lektioner för den wagnerianske pedagogen Julius Hey, något som fick honom att sätta språkmelodin i centrum för sitt komponerande för röst.

Mötet med den åldrade August Strindberg 1909 ledde till att författaren äntligen fann ”sin” tonsättare. Resultatet blev operan *Kronbruden* (1915–16) och de två strindbergska orkesterverken Symfoni nr 1 och *Vårhymn*. Under 1910-talet fann Rangström även Bo Bergmans dikter, den av honom oftast tonsätta poeten.

Efter att ha blivit inbjuden av Wilhelm Stenhammar som gästdirigent för Göteborgs orkesterförening övertog han chefdirigentposten från säsongen 1922/23, men tvingades sluta två säsonger senare. 1925 blev ett krisår som också satte djupa spår i privatlivet med ett upplöst äktenskap som följd.

Under 1930-talet komponerade Rangström en rad partitur för teatern, ett sätt att klara försörjningen under en tid då han fått ett avbräck i sitt arbete som recensent. Ett viktigt verk från 1930-talet är den fjärde symfonin, ”Invocatio”, där det maskspel han ofta använt i sångerna tar sig uttryck i undersökningar av äldre tiders musik. Slutåren dominerades av arbetet på operan *Gilgamesj*, som aldrig fullbordades men som genom John Fernströms insatser kunde framföras 1952.

Under dessa år pågick parallellt ett sångkomponerande som aldrig stannade av. Rangström sökte sig gärna till den unga lyriken, också under sena år. Om Bergman följde honom genom decennierna tillkom också namn som Karin Boye, Pär Lagerkvist och Gunnar Ekelöf. Lyriken ledde honom till en ständigt förnyad diktion där han finner en egen modernitet bortom modernismen.

© *Erik Wallrup*

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter. Justeringar av bågar, förtecken, accenter och artikulation som inte har medfört förändrad läsart har utförts utan kommentar.

Förlagan är utgiven av A.B. Nordiska Musikförlaget, Stockholm, N.M.S. 230.

På omslaget står: ”Ture Rangström / Sex visor / Sechs Lieder / ... / Übertragung von Komponisten / Nordiska Musikförlaget Stockholm”.

Tillkomstår: 1915

Tryckår: 1923 & 1946.

Ture Rangström

With his nearly 250 art songs Ture Rangström (1884–1947) has maintained a presence on the concert stage, despite the shift in musical tastes. Songs such as 'Vingar i natten' and 'Pan', both to texts by Bo Bergman, appear regularly, as do the Fröding settings 'Ur Kung Eriks visor', which are often performed in the orchestrated version. But Rangström is also one of the central figures in symphony and opera during the first half of the 20th century in Sweden.

Having never studied formally, Rangström never applied to the conservatory but took private lessons in counterpoint from Johan Lindegren, and during a study trip abroad in 1905–07 he contacted Hans Pfitzner. This time spent outside of Sweden was particularly important for his songs, as he took lessons with the Wagnerian pedagogue Julius Hey, which prompted him to place melodic language at the centre of his vocal compositions.

His meeting with the aging August Strindberg in 1909 led the author to finally find 'his' composer. The result was the opera *Kronbruden* (1915–16) and the two Strindbergian orchestral works Symphony no. 1 and *Vårhymn*. During the 1910s Rangström also discovered the poems of Bo Bergman, the poet he most often set.
After having been invited by Wilhelm Stenhammar to be guest conductor for the Gothenburg Orchestra Society, he took over the post of chief conductor from the 1922/23 season, but was forced to resign two seasons later. 1925 was a year of crisis which affected him profoundly in his private life, with the dissolution of his marriage as a result.

During the 1930s Rangström composed a series of scores for theatre, a way for him to make a living during a time in which he suffered a loss of work as a critic. An important work from the 1930s is his fourth symphony, 'Invocatio', in which the playing with masque he often did in his songs appears in the form of an investigation into music from older periods. The late 1930s were dominated by work on the opera *Gilgamesj*, which was never completed, but which, thanks to the contributions of John Fernström, could be performed in 1952.

During these years there was also a continuous parallel composition of songs which never petered out. Rangström sought out the young lyric even in later years. If Bergman followed him throughout the decades, so too did Karin Boye, Pär Lagerkvist and Gunnar Ekelöf. Lyricism led him to a continuously renewed diction in which he found his own modernity beyond modernism.

© *Erik Wallrup*
Trans. Nicole Vickers

About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emendated editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes. Adjustments to slurs, accidentals, accents and articulation marks that have not affected the reading have been made without comment.

Originally published by A.B. Nordiska Musikförlaget, Stockholm, N.M.S. 230.

Text on the front page: "Ture Rangström / Sex visor / Sechs Lieder / ... / Übertragung von Komponisten / Nordiska Musikförlaget Stockholm".

Year of composition: 1915.

Year of publication: 1923 & 1946.